Sygn. akt: KIO 369/26

WYROK

Warszawa, dnia 18 marca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący:Jolanta Markowska

Protokolant: Piotr Cegłowski

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 26 stycznia 2026 r. przez wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie: **Konsorcjum WIKSER: K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C., W.M. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne W.M., P.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne P.M., ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz** w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: **Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kaczory, ul. Kościelna 17, 64-810 Kaczory,**
przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego – wykonawcy: **M.T. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne M.T., Mieczkowo 74, 89-240 Mieczkowo** zgłaszającego przystąpienie do postępowania odwoławczego w sprawie o sygn. akt KIO 369/26 po stronie zamawiającego,

orzeka:

1.oddala odwołanie;

2.kosztami postępowania odwoławczego obciąża wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie: **Konsorcjum WIKSER: K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C., W.M prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne W.M., P.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne P.M., ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz,** i:

2.1zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę **15 000 zł 00 gr** (słownie: piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie: **Konsorcjum WIKSER: K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C. W.M. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne W.M., P.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne P.M., ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz** tytułem wpisu od odwołania;

2.2zasądza kwotę: **5 166 zł 00 gr** (słownie: pięć tysięcy sto sześćdziesiąt sześć złotych zero groszy) od wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie: **Konsorcjum WIKSER: K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C., W.M. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne W.M., P.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne P.M., ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz**na rzecz zamawiającego: **Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kaczory, ul. Kościelna 17, 64-810 Kaczory** stanowiącą koszty poniesione z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika, dojazdu na posiedzenie i zakwaterowania**.**

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący: ……

Sygn. akt: KIO 369/26

U z a s a d n i e n i e

Zamawiający, Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Kaczory prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) w przedmiocie: „Wykonywania usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Kaczory w latach 2026-2027”. Zamówienie zostało podzielone na cztery części (Pakiety). Przedmiotem postępowania odwoławczego są czynności dokonane w Pakiecie II obejmującym leśnictwa Czajcze i Jeziorki oraz Pakiecie III obejmującym leśnictwa Podlasie i Garncarska Góra. Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w dniu 3 listopada 2025 r. pod numerem 726910-2025.
W dniu 16 stycznia 2026r. Zamawiający przekazał wykonawcom informację o wyborze oferty najkorzystniejszej oraz o odrzuceniu oferty Odwołującego w Pakiecie nr II i Pakiecie nr III zamówienia.

Wykonawcy wspólnie ubiegający się o zamówienie - Konsorcjum WIKSER: K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C., W.M. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi

Leśne W.M., P.M. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne P.M., z siedzibą w Gołańczy wnieśli odwołanie w Pakiecie nr II oraz Pakiecie nr III zamówienia, wobec:

1. wyboru oferty najkorzystniejszej i unieważnienia postępowania pn. „Wykonywania usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Kaczory w latach 2026-2027"– pakiet nr II oraz pakiet nr III (nr postępowania SA.270.2.2.2025.KW).
2. odrzucenia oferty Odwołującego w pakiecie nr II, pakiecie nr III,
3. zaniechania wyboru oferty Odwołującego w pakiecie nr II, pakiecie nr III.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie przepisów Pzp:

1. art. 226 ust. 1 pkt. 2 litera a. w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 2) lit. b) w zw. z art. 109 ust. 3 w zw. z art. 111 pkt. 2 lit.b Pzp, poprzez odrzucenia oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II, pakietu nr III, jako podlegającego wykluczeniu wskutek niespełnienia warunków udziału w postępowaniu w związku z tym, że „*Z postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający może wykluczyć wykonawcę: który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy, będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny*" podczas gdy wobec Odwołującego przesłanka ta się nie ziściła, zaś w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5 lub 7, zamawiający może nie wykluczać wykonawcy, jeżeli wykluczenie byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności, gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne jest niewielka albo sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, jest wystarczająca do wykonania zamówienia, zwłaszcza, że okres wykluczenia przewidywany przez ustawę upłynął,
ewentualnie poprzez nie wezwanie wykonawcy do złożenia procedury samooczyszczenia
2. art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 8) Pzp, poprzez odrzucenia oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II, pakietu nr III, jako złożonej przez wykonawcę, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, co mogło mieć istotny wpływ na decyzję podejmowane przez zamawiającego w postepowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, lub który zataił te informacje (…) podczas, gdy wobec wykonawcy przesłanka ta się nie ziściła,
3. art. 226 ust. 1 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10) Pzp, poprzez odrzucenia oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II, pakietu nr III, jako złożonej przez wykonawcę, który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia, podczas gdy wobec wykonawcy przesłanka ta się nie ziściła,
4. art. 239 ust. 1 Pzp, poprzez zaniechanie wyboru oferty Odwołującego, która jest jedyną złożoną ofertą, ofertą najkorzystniejszą zgodnie z określonymi w postępowaniu kryteriami oceny oferty (w zakresie pakietu nr II, pakietu nr III).

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

1. dokonania ponownego badania i oceny ofert, w tym unieważnienia czynności wyboru oferty najkorzystniejszej w zakresie pakietu nr II, pakietu nr III
2. powtórzenia oceny ofert, wskutek którego w zakresie pakietu nr II, pakietu nr III oferta złożona przez Odwołującego nie zostanie odrzucona,
3. powtórzenia oceny ofert i dokonania wyboru oferty Odwołującego jako oferty najkorzystniejszej odpowiednio w pakiecie nr II, pakiecie nr III na podstawie określonych w postepowaniu kryteriów oceny ofert,

oraz zasądzenie na rzecz Odwołujących równowartości kwoty wpisu oraz kosztów, o których mowa w §5 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania.

Odwołujący wyjaśnił, że gdyby Zamawiający w sposób prawidłowy dokonał badania ofert mógłby ustalić, że oferta Odwołującego jest ofertą najkorzystniejszą.

Odwołujący wskazał, że analiza przesłanek ustawowych (art. 109 ust. 1 pkt. 2 lit. b Pzp) pozwala na zidentyfikowanie jednej przesłanki, która odnosi się do ewentualnych naruszeń w zakresie naruszeń przepisów przeciwko prawom pracownika. Wskazana przesłanka stanowi, iż zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy: będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny. Na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp, fakultatywnemu wykluczeniu podlega wykonawca będący osobą fizyczną, którego prawomocnie ukarano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny. Nie każde ukaranie za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub przeciwko środowisku uzasadnia wykluczenie, ale tylko takie, za które orzeczono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny. Przesłanka ta badana jest w okresie 3 lat od dnia uprawomocnienia się

odpowiednio wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, wydania ostatecznej decyzji lub zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia, chyba że w wyroku lub decyzji został określony inny okres wykluczenia.

Zamawiający w dniu 4 grudnia 2025 roku wezwał Konsorcjum WIKSER do złożenia wyjaśnień w trybie art. 128 ust. 4 Pzp w zakresie informacji podanych w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ (pytanie: „Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?").

Konsorcjum WIKSER w dniu 7 grudnia 2025 r. wyjaśnienia złożyło, wskazując że wobec podmiotu Usługi Leśne i Transportowe K.C. (ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz) została w dniu 3 grudnia 2022 r. przeprowadzona kontrola Państwowej Inspekcji Pracy, która została zakończona wydaniem decyzji ustnych (wykaz decyzji ustnych wydanych w czasie kontroli zał. Nr 1 do protokołu kontroli nr. rej. 120143-53-K047-Pt/22), które dotyczyły zakresu zasad bhp. Wszystkie decyzje ustne zostały w trakcie kontroli wykonane. Za naruszenie przepisów BHP pracodawca został ukarany mandatem (wystawionym w dniu odbioru protokołu, tj. 29 grudnia 2022 roku) w wysokości 1.100 zł. Podkreślić należy, że kontrola została zakończona wydaniem ustnej decyzji za naruszenia przepisów i zasad bhp, w protokołach pokontrolnych wskazano drobne wykroczenia, nałożono na przedsiębiorcę mandat.

Istotnym jest, iż przedsiębiorca wykonał wszystkie nakazy, poinformował właściwy organ - Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowego Inspektoratu Pracy o wykonaniu wskazanych nakazem zaleceń, opisując działania podjęte w celu usunięcia nieprawidłowości. Wykonawca wykonał ustne zalecenia jeszcze w trakcie kontroli, wdrożył też środki, które wspomagają prawidłowo zarządzać przepisami BHP w firmach, tj. zatrudniono zewnętrzny podmiot do sprawowania nadzoru przestrzegania przepisów BHP, uwzględniono w regulaminach wydane ustnie zalecenia pokontrolne, uwzględniono wszelkie zalecenia dotyczące prawidłowości przestrzegania przepisów w zakresie prawa pracy. Mandat został opłacony.

Odwołujący wskazał, że karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od chwili jego popełnienia upłynął rok. Jednakże, jeżeli w okresie roku od popełnienie wykroczenia wszczęto postępowanie w sprawie o wykroczenie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od dnia popełnienia czynu. Po upływie roku wykonawcy grozi tylko kara nałożona orzeczeniem sądu. Zdarzeniem, które przedłuża karalność wykroczenia do dwóch lat jest wydanie przez Prezesa Sądu, do którego skierowano wniosek o ukaranie, zarządzenia o wszczęciu postępowania. Wskazany w art. 45 § 1 zd. 2 k.w. warunek przedłużenia okresu przedawnienia karalności wykroczenia jest spełniony wtedy, gdy w ciągu roku od jego popełnienia postępowanie o wykroczenie zostało wszczęte przez prezesa sądu na podstawie art. 59 § 2 k.p.s.w., zaś o ile czyn stanowiący wykroczenie został początkowo oceniony jako przestępstwo, także wówczas, gdy w tym samym okresie zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie. (postanowienie SN z 21 października 2001 r., sygn. akt I KZP 9/03). Również Sąd Najwyższy potwierdził, „wskazany w art. 45 § 1 zd. 2 k.w. warunek przedłużenia okresu przedawnienia karalności wykroczenia jest spełniony wtedy, gdy w ciągu roku od jego popełnienia postępowanie o wykroczenie zostało wszczęte przez prezesa sądu na podstawie art. 59 § 2 k.p.w. O ile czyn stanowiący wykroczenie został początkowo oceniony jako przestępstwo także wówczas, gdy w tym samym okresie zostało wszczęte postępowanie przygotowawcze przeciwko osobie". (postanowienie z dnia 21 października 2003 r. sygn. akt I KZP 9/03). W doktrynie wyraźnie rozróżnia się mandat karny od kary grzywny. Mandat – jest karą pieniężną, mandat można otrzymać za popełnienie wykroczenia – raczej drobnego. Kluczowe cechy mandatu to - mandat wystawiany jest bezpośrednio przez organ uprawniony, otrzymuje się go za wykroczenia uznawane za mniejszej wagi. Dopiero nieprzyjęcie mandatu powoduje, iż składany jest do sądu wniosek o ukaranie. Grzywna to również kara pieniężna, ale orzekana przez sąd. Może dotyczyć wykroczeń albo przestępstw. Kwota jest określana indywidualnie przez sąd. Najważniejsze cechy grzywny to – jest wystawiana jest przez sąd, dotyczy wykroczeń albo przestępstw, wysokość ustalana jest na podstawie popełnionego czynu i okoliczności. Jak słusznie podkreśla Sąd Najwyższy, aby prawidłowo dokonać wykładani art. 38 k.w. należy pamiętać, że postępowanie mandatowe jest odmienne od postępowania sądowego, w którym sąd wydaje wyrok w sprawie o wykroczenie. Mandat karny stanowi faktycznie jedno z rodzajów rozstrzygnięć, jakie zapadają w postępowaniach prowadzonych zgodnie z procedurą wykroczeniową. Nakładanie grzywny w drodze mandatu karnego nie jest orzekaniem co do winy i kary, gdyż organem powołanym do orzekania w sprawach o wykroczenia jest sąd. Poddanie się grzywnie w drodze mandatu karnego to pozasądowe, zastępcze postępowanie. Jest prowadzone za zgodą sprawcy. Oznacza to, że poddanie się grzywnie nałożonej w drodze mandatu karnego jest więc prawem, a nie obowiązkiem sprawcy. Nadto, mandat karny nie podlega zaskarżeniu, odmiennie niż wyrok sądu. (por. wyrok SN z 13.09.2017 r., IV KK 55/17).

Wobec wykonawcy udzielono ustnej decyzji, otrzymał mandat, sprawa nie trafiła do sądu, tym samym nie orzeczono prawomocnego ukarania za wykroczenie przeciwko prawom pracownika. Nie nałożono grzywny w postępowaniu sadowym.

Tymczasem w realiach niniejszej sprawy należy podkreślić, iż okres wykluczenia dla tej przesłanki (badana w perspektywie trzyletniej) upłynął. Jak podkreśla ustawodawca unijny w motywie (85) preambuły do dyrektywy klasycznej -

Istotne jest, by decyzje instytucji zamawiających opierały się na aktualnych informacjach, w szczególności jeśli chodzi o podstawy wykluczenia, z uwagi na to, że ważne zmiany mogą zachodzić dość szybko, np. w przypadku trudności finansowych, które sprawiałyby, że dany wykonawca staje się nieodpowiedni, lub, przeciwnie, z racji spłacenia w międzyczasie zaległych zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne. Warto zauważyć, iż nawet jeśli uznamy, iż zdarzeniem jest moment wystawienia mandatu, to okres trzyletni już upłynął.

Jednocześnie koniecznym jest wskazanie, iż cel przepisu art. 109 ust. 1 Pzp zawiera zamknięty katalog tzw. fakultatywnych podstaw wykluczenia. W zgodzie z zasadą równego traktowania wykonawców oraz zasadą uczciwej konkurencji, jak również ze względu na jego cel, należy interpretować przepis art. 109 ust. 1 pkt 2 lit c Pzp, wdrażający art. 57 ust. 4 lit. a oraz art. 18 ust. 2 Dyrektywy 2014/ 24/UE w polskim porządku prawnym. Celem wprowadzenia przepisu art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. c Pzp jest eliminowanie z postępowania wykonawców naruszających obowiązki związane z prawem ochrony środowiska i prawem pracy, a także zapewnienie, aby środki służące zapewnieniu przestrzegania przez wykonawców tych obowiązków zapewniały również realizację podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych – zachowania uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości oraz zasady proporcjonalności.

Nawet w przypadku zaistnienia niektórych przewidzianych przez zamawiającego fakultatywnych podstaw wykluczenia zamawiający ma możliwość rezygnacji z wykluczenia, jeżeli takie wykluczenie byłoby w oczywisty sposób nieproporcjonalne (art. 109 ust. 3 Pzp). Wprowadzenie wyżej przywołanego przepisu do Pzp stanowi transpozycję do polskiego porządku prawnego art. 57 ust. 3 akapit 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE, w którym określono, że: „Państwa członkowskie mogą też przewidzieć odstępstwo od obowiązku wykluczenia, o którym mowa w ust. 2, w przypadku gdy wykluczenie byłoby w sposób wyraźny nieproporcjonalne.”.

Ponadto, na potrzebą dopuszczenia możliwości przewidzenia przez państwa członkowskie odstępstw od obowiązkowych wykluczeń w sytuacjach wyjątkowych zwraca się uwagę w motywie 100 w/w dyrektywy. Decyzja o odstąpieniu od wykluczenia w sytuacji wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1) Pzp należy do uznania Zamawiającego. Zamawiający, podejmując decyzję w zakresie zastosowania art. 109 ust. 3 Pzp, musi działać zgodnie z przepisami Pzp. Przepis ten powinien być stosowany jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy wykluczenie wykonawcy byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne czyli widoczny dla każdego, niewymagający jakiejkolwiek dodatkowej analizy.

Odwołujący podkreślił, iż brak jest podstaw prawnych do założenia, że jeżeli w toku postępowania przetargowego wyjdą na jaw okoliczności, w świetle których okaże się, że oferta danego wykonawcy może wprowadzać Zamawiającego w błąd, to nie można skorzystać z procedury samooczyszczenia. Sąd podkreślił, iż nie można wykonawcy obciążać negatywnymi konsekwencjami zbyt późnego jej rozpoczęcia. Co prawda, ustawodawca wyposażył Izbę w sporą dawkę dowolności, jeżeli chodzi o ocenę prawidłowości wdrożenia przez wykonawcę self-cleaningu, jednak nie sposób wywieść, że swoboda ta dotyczy oceny daty wdrożenia procedury. Jednocześnie w doktrynie uznaje się, że to zamawiający powinien wpierw wykazać, że wykonawca podlega wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia. Dopiero w takiej sytuacji po stronie wykonawcy aktualizuje się obowiązek samooczyszczenia. Procedury samooczyszczenia można wymagać bowiem tylko od takiego wykonawcy, który podlega wykluczeniu. Powyższe potwierdził również Trybunał w wyroku z dnia 26 stycznia 2023 r. wydanym w sprawie C 682/21 stwierdzając, że wykładni tej nie podważa możliwość uniknięcia przez danego wykonawcę wykluczenia go z udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego poprzez wykazanie zgodnie z art. 57 ust. 6 dyrektywy 2014/24, że przyjął środki naprawcze, takie jak wymienione w sposób przykładowy w motywie 102 tej dyrektywy.

W kontekście zarzutów odnoszących się do ewentualnego naruszenia przepisów art. 109 ust. 1 pkt. 8 lub pkt. 10 Pzp,Odwołujący podniósł, iż nie jest intencją ustawodawcy obowiązek wskazywania wszystkich kar, mandatów jakie otrzymał wykonawca (tak wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt KIO 287/23).

Odwołujący podkreślił, iż trzyletni okres wykluczenia, jaki ustawodawca przewidział w art. 111 Pzp dla wskazanej fakultatywnej przesłanki wykluczenia, upłynął, zaś w świetle motywu (85) preambuły do dyrektywy klasycznej, istotne jest, by decyzje instytucji zamawiających opierały się na aktualnych informacjach.

Pismem z dnia 30 stycznia 2026 r. wykonawca M.T. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne M.T., z siedzibą w M. zgłosił przystąpienie do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego. Wniósł o oddalenie odwołania.

W dniu 4 marca 2026 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie. Wniósł o oddalenie odwołania w całości.

Zamawiający wyjaśnił, że w postępowaniu w rozdziale 6 pkt 6.2. SWZ sformułowano fakultatywne przesłanki wykluczenia, w tym w oparciu o art. 109 ust. 1 pkt 2, 8 i 10 Pzp.

W terminie składania ofert w zakresie Pakietu II wpłynęły cztery oferty, w zakresie Pakietu III wpłynęło pięć ofert.

Odwołujący w złożonych wraz z ofertami JEDZ w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ, na pytanie *„Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?"* udzielił odpowiedzi negatywnej. Oferta Odwołującego przeszła pozytywnie weryfikację w zakresie Pakietu II, w związku z czym pismem z dnia 28 listopada 2025 r. Zamawiający, działając na podstawie art. 126 ust. 1 Pzp, wezwał Odwołującego do złożenia podmiotowych środków dowodowych, które Odwołujący przedłożył dnia 5 grudnia 2025 r. Dnia 3 grudnia 2025 r. do Zamawiającego wpłynęła informacja, że Odwołujący oraz wykonawca, którego oferta uplasowała się na drugiej pozycji w rankingu poświadczyli nieprawdę w dokumentach JEDZ, wprowadzając w błąd Zamawiającego i dopuścili się zatajenia prawdy o nałożonych mandatach przez Państwową Inspekcję Pracy.

Zamawiający pismami z dnia 5 i 10 grudnia 2025 r. zwrócił się do Państwowej Inspekcji Pracy Oddziału w Pile z prośbą o udzielenie informacji, czy wskazani w piśmie wykonawcy byli kontrolowani przez Państwową Inspekcję Pracy oraz jakie były wyniki tej kontroli. Zamawiający otrzymał z Państwowej Inspekcji Pracy pisma datowane na dzień 9 i 10 grudnia 2025 r., z których wynika, że w przedsiębiorstwie konsorcjanta Odwołującego – p. K.C. w grudniu 2022 r. przeprowadzona została kontrola, zakończona m.in. ukaraniem mandatem. W piśmie wskazano także ukaranie mandatem innych wykonawców biorących udział w postępowaniu.

Niezależnie od korespondencji prowadzonej z Państwową Inspekcją Pracy, Zamawiający pismami z dnia 4 grudnia 2025 r. wezwał Odwołującego do wyjaśnienia kwestii ukarania mandatem przez Państwową Inspekcję Pracy (w Pakiecie II i III). Pismami z dnia 7 grudnia 2025 r. Odwołujący złożył wyjaśnienia, w których zawarł obszerny wywód nt. przesłanki wykluczenia uregulowanej w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, art. 109 ust. 3 Pzp, przytoczył liczne orzecznictwo, wskazując jednocześnie, że konsorcjant Odwołującego nie został ukarany grzywną, tylko mandatem i nie miał obowiązku wykazywania tej okoliczności w JEDZ.

Celem ustalenia wszystkich okoliczności istotnych dla bytu oferty Odwołującego w postępowaniu i jego oceny podmiotowe, Zamawiający ponowił wezwanie do wyjaśnień i poprosił o wskazanie konkretnej daty dziennej (wezwanie z 10 i 11 grudnia 2025 r.), kiedy na Odwołującego został nałożony mandat przez Państwową Inspekcję Pracy, a Odwołujący w odpowiedzi wskazał, że miało to miejsce 29 grudnia 2022 r.

Na gruncie informacji zawartych w pismach z Państwowej Inspekcji Pracy oraz wyjaśnień Odwołującego Zamawiający uznał, że wobec Odwołującego ziściły przesłanki do wykluczenia z postępowania określone w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b), pkt 8 i 10 Pzp, w związku z czym przystąpił do badania ofert kolejnych w rankingu w zakresie Pakietu II i III oraz weryfikacji podmiotowej kolejnego wykonawcy - M.T. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „M.T. Usługi Leśne". Dnia 16 stycznia 2026 r. Zamawiający poinformował o wyborze ofert najkorzystniejszych oraz odrzuceniu ofert Odwołującego w związku z jego wykluczeniem.

Zamawiający wskazał, że niemalże analogiczna sytuacja, jak w niniejszym postępowaniu, miała miejsce w postępowaniu prowadzonym przez Skarb Państwa Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Szubin pn. *„Wykonywanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Szubin w roku 2026"*. Okoliczności stanu faktycznego w ww. postępowaniu oraz niniejszym postępowaniu są tożsame w zakresie osoby wykonawcy, sformułowanych przesłanek wykluczenia, w tym z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b), pkt 8 i 10 Pzp, złożenia przez p. K.C. oświadczenia JEDZ, w którym wskazała, że nie naruszyła swoich obowiązków w dziedzinie prawa pracy, otrzymania przez Zamawiającego w toku weryfikacji oferty złożonej przez Odwołującego informacji, z której wynikało, że na wykonawcę będącego członkiem Konsorcjum Odwołującego, tj. p. K.C., została nałożona przez Państwową Inspekcję Pracy (dalej także jako „PIP") grzywna w drodze mandatu, wezwania Odwołującego do wyjaśnienia okoliczności związanych z ukaraniem przez PIP, w obu postępowaniach Odwołujący złożył także wyjaśnienia o niemal identycznej treści, a następnie został wykluczony na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b), pkt 8 i 10 Pzp, a jego oferta została odrzucona na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp.

Wykluczenie Odwołującego oraz odrzucenie jego oferty w postępowaniu prowadzonym przez Nadl. Szubin zostało poddane rozpoznaniu przez Krajową Izbę Odwoławczą, sygn. akt KIO 5849/25, wyrok wydano dnia 24 lutego 2026 r. KIO oddaliła odwołanie, wskazując w ustnych motywach rozstrzygnięcia, że:

- w całości podziela stanowisko Zamawiającego;
- ze strony Odwołującego zabrakło argumentacji dotyczącej nieprawdziwych informacji;
- upływ okresu wykluczenia w toku postępowania odwoławczego pozostawał bez wpływu na sprawę;
- Odwołujący w wyniku lekkomyślności czy niedbalstwa, wprowadził Zamawiającego w błąd (poprzez niepodanie w JEDZ informacji dot. mandatu PIP);
- w zakresie zasady proporcjonalności – zamawiający nie mógł zastosować art. 109 ust. 3 Pzp w sytuacji, gdy został wprowadzony w błąd przez Odwołującego;
- Izba podzieliła stanowisko Zamawiającego, że Zamawiający mógłby rozważyć zastosowanie art. 109 ust. 3 Pzp, gdyby Odwołujący poinformował w JEDZ o nałożeniu mandatu.

Zamawiający podniósł, że Odwołujący całkowicie pomija fakt, że złożona przez niego oferta została odrzucona w oparciu o dwie podstawy. W odrzuceniu oferty Zamawiający jednoznacznie wskazał, że oferta podlega odrzuceniu na podstawie: art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp oraz na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp, względnie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp. Odwołujący skupił się w zasadzie jedynie na kwestionowaniu pierwszej z podstaw odrzucenia oferty (tj. podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp). W tym zakresie Odwołujący przedstawił argumentację, natomiast wcale nie przedstawił uzasadnienia faktycznego dla zarzutów nr 2 i 3 odwołania. Odwołujący w żaden sposób nie wykazał, że przesłanki wykluczenia, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp, w stosunku do niego nie wystąpiły. W niniejszej sprawie Odwołujący nie wskazał żadnych skonkretyzowanych okoliczności faktycznych, które mogłyby podważyć ustalenia Zamawiającego co do nieujawnienia informacji w JEDZ i co najmniej niedbałego charakteru tego działania. W konsekwencji zarzut naruszenia art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp nie tylko nie został udowodniony, lecz w istocie nie został należycie skonstruowany w warstwie faktycznej, co przesądza o jego bezzasadności.

Zamawiający w rozdziale 6 pkt 6.2. SWZ sformułował tzw. „fakultatywne" podstawy wykluczenia, wśród których znalazł się m.in. art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp. Z uwagi na fakt, że ww. przesłanki wykluczenia zostały przewidziane w SWZ, Zamawiający zobowiązany jest do wykluczenia z postępowania każdego wykonawcy, wobec którego wystąpią.

Wypełnienie w stosunku do Odwołującego dyspozycji przesłanki wykluczenia z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp polega na tym, że członek konsorcjum Odwołującego - p. K.C. w złożonym wraz z ofertą oświadczeniu JEDZ zataiła przed Zamawiającym informację o tym, że w dniu 29 grudnia 2022 r. została ukarana przez PIP mandatem. Odwołujący, udzielając odpowiedzi na pytanie zawarte w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ:*„Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy*?" udzielił odpowiedzi „Nie". Zgodnie zaś z informacjami uzyskanymi przez Zamawiającego w toku badania i oceny ofert – na dzień składania ofert (19 listopada 2025 r.) w stosunku do Odwołującego istniała podstawa uzasadniająca wykluczenie z postępowania określona w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp. Jak zostało to bowiem wskazane wyżej - 29 grudnia 2022 r. p. K.C. została ukarana przez PIP grzywną wymierzoną w formie mandatu za wykroczenie przeciwko prawom pracownika.

Podstawa wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp dotyczy informacji, które były wymagane do weryfikacji braku podstaw wykluczenia, spełnienia warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji. Objęte nią są więc informacje zawarte w JEDZ, w podmiotowych środkach dowodowych oraz ewentualnych wyjaśnieniach dotyczących treści tych dokumentów. Na gruncie art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp, do informacji, które wprowadzają zamawiającego w błąd, należy zaliczyć takie informacje, które nie są zgodne z rzeczywistością, istniejącym stanem faktycznym. Są to więc informacje nieprawdziwe, oddające fałszywie stan faktyczny, który ma znaczenie dla danego postępowania. Na skutek podania takich informacji zamawiający pozostaje w błędzie, czyli ma mylne wyobrażenie o rzeczywistości lub też nie ma jakiegokolwiek wyobrażenia o niej (taką definicję błędu podaje Z. Radwański [w:] System prawa prywatnego, t. 1, Prawo cywilne – część ogólna, red. M. Safjan, Warszawa 2008, s. 397). Nie jest przy tym niezbędne, aby przekazywane informacje wpłynęły na decyzję zamawiającego – wystarczy, że zostały przedstawione w toku postępowania i mogły potencjalnie wpłynąć na podejmowanie decyzji (por. wyrok KIO z 13.07.2020 r., KIO 1077/20, LEX nr 3044300; wyrok KIO z 3.02.2020 r., KIO 104/20, LEX nr 2923284; analogiczne stanowisko przedstawiono w Komentarzu do PZP wydanym przez Urząd Zamówień Publicznych, Prawo Zamówień Publicznych. Komentarz, wydanie II).

W niniejszej sprawie brak jest wątpliwości, że p. K.C. przedstawiła w JEDZ informacje wprowadzające Zamawiającego w błąd co do braku ziszczenia się wobec niej przesłanek wykluczenia z postępowania określonych w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, a które to wprowadzenie w błąd mogło mieć istotny wpływ na możliwość podjęcia przez Zamawiającego błędnej decyzji co do oceny sytuacji podmiotowej Odwołującego w postępowaniu – oceny braku podstaw do wykluczenia. Wykonawca podlega wykluczeniu, jeżeli informacje wprowadzające w błąd przedstawia w sposób zawiniony, przy czym wystarczające jest wykazanie winy nieumyślnej w postaci lekkomyślności (kiedy wykonawca nie ma zamiaru działać bezprawnie, ale podejmuje działania świadom tego, że mogą one naruszać prawo) lub niedbalstwa (kiedy wykonawca, podejmując decyzję co do przyszłego postępowania, nie zdaje sobie sprawy z tego, że może ono być bezprawne). Zaniechanie Odwołującego polegające na zatajeniu przed Zamawiającym w JEDZ informacji o ukaraniu mandatem przez PIP, należy zakwalifikować co najmniej jako rażące niedbalstwo**.** Wzorzec należytej staranności związany z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego nakłada na Odwołującego obowiązek weryfikacji tego czy deklarowany w JEDZ stan rzeczy odpowiada rzeczywistości. Odwołujący dopuścił się naruszenia elementarnych reguł prawidłowego zachowania się w określonej sytuacji i nieprzestrzegania podstawowych zasad ostrożności, bowiem zapoznając się z SWZ oraz wypełniając JEDZ (w szczególności mając na uwadze treść pytania zawartego w Części II lit. C wierszu pierwszym JEDZ) powinien dokonać subsumpcji okoliczności związanych z przeprowadzoną przez PIP kontrolą i otrzymanym mandatem. Należy zauważyć, iż członek konsorcjum Odwołującego p. K.C. była świadoma tego, że podlega wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, a mimo to złożyła JEDZ, w którym oświadczyła

przeciwnie.

W analogicznym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonym przez Zamawiającego, w którym termin składania ofert przypadał po odrzuceniu oferty Odwołującego w postępowaniu, Odwołujący złożył bowiem dokument zatytułowany „procedura samooczyszczenia", w którym wprost odniósł się do nałożonego mandatu przez Państwową Inspekcję Pracy oraz do potencjalnej podstawy wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp, wskazując przy tym, że nieprawidłowe oświadczenie w JEDZ wynikało z „nieświadomej analizy perspektywy czasowej" oraz przyjętej przez Odwołującego wykładni trzyletniego okresu wykluczenia. Oznacza to, że Odwołujący posiadał wiedzę zarówno co do faktu nałożenia mandatu, jak i jego potencjalnego znaczenia na gruncie Pzp, jednak – jak twierdzi na potrzeby procedury samooczyszczenia – nie podał tych informacji w wyniku „nieświadomej analizy perspektywy czasowej".

Odwołujący został ukarany mandatem przez PIP w dniu 29 grudnia 2022 r., a zatem trzyletni okres wykluczenia obowiązywał Odwołującego do dnia 29 grudnia 2025 r. (co wynika z art. 111 pkt 2 lit. b) Pzp), zatem okres wykluczenia obowiązywał zarówno w momencie składania ofert, a także składania przez Odwołującego wyjaśnień. Dla ocen podejmowanych w niniejszym postępowaniu odwoławczym istotne jest to, że do nieujawnienia w JEDZ informacji o ukaraniu mandatem przez PIP doszło w sposób świadomy (Odwołujący w momencie składania JEDZ, jak sam przyznaje, wiedział o fakcie ukarania go mandatem).

Powyższa niespójność prowadzi do wniosku, że nieujawnienie informacji o mandacie w JEDZ nie było incydentalną omyłką, lecz stanowiło konsekwentnie przyjęty sposób działania, polegający na samodzielnym i nieuprawnionym „przesądzaniu" przez Odwołującego, że dana okoliczność nie wymaga ujawnienia. Takie zachowanie, polegające na świadomym zaniechaniu przekazania informacji istotnej dla oceny podstaw wykluczenia, wypełnia co najmniej znamiona rażącego niedbalstwa, a w realiach sprawy nosi również cechy działania zamierzonego w rozumieniu art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp.

Zamawiający podjął decyzję o wykluczeniu Odwołującego także na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp, gdyby przesłanka wykluczenia na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp została uzna za zbyt daleko idącą. Powyższy przepis dopuszcza wykluczenie wykonawcy w sytuacji wprowadzenia w błąd zamawiającego w wyniku zachowania nieumyślnego, tj. lekkomyślności lub niedbalstwa

Ustawodawca krajowy, implementując do prawa krajowego (PZP) art. 57 ust. 4 lit. h Dyrektywy 2014/24/UE wprost wskazał, iż działanie wykonawcy w zakresie złożenia nieprawdziwych informacji nie musi mieć charakteru umyślnego, ale może być to również działanie nieumyślne, tj. działanie niedbałe. Konstrukcja omawianego przepisu pozwala na przyjęcie, że zachowanie wykonawcy przy podaniu informacji zamawiającemu podlega ocenie w świetle art. 355 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2025 r. poz. 1071 ze zm. – „KC"), zgodnie z którym dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Należyta staranność określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności gospodarczej uzasadnia zwiększone oczekiwanie co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. Obejmuje także znajomość obowiązującego prawa oraz następstw z niego wynikających w zakresie prowadzonej działalności. Stwierdzenie niedbalstwa danego podmiotu jest uzasadnione tylko wtedy, gdy podmiot ten zachował się w określonym miejscu i czasie w sposób odbiegający od właściwego dla niego miernika należytej staranności.

Zachowanie Odwołującego z pewnością wyczerpało powyższe znamiona, ponieważ jako podmiot profesjonalny funkcjonujący w obrocie gospodarczym i występującym w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, powinien on zdawać sobie sprawę, że nałożenie kar grzywny za wykroczenia przeciwko prawom pracownika prowadzi do wykluczenia z postępowania.

Przedstawienie informacji wprowadzających w błąd mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego w postępowaniu, ponieważ na podstawie błędnych informacji podanych przez Odwołującego Zamawiający uznałby, że wykonawca nie podlega wykluczeniu z postępowania, co mogłoby bezpośrednio prowadzić do wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej. Wykluczenie wykonawcy w takiej sytuacji znajduje oparcie w orzecznictwie Krajowej Izby Odwoławczej oraz Sądu Zamówień Publicznych.

Zamawiający nie podziela stanowiska, zgodnie z którym wobec Odwołującego nie zaistniała podstawa wykluczenia z postępowania, o której mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp. Zgodnie z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp w zw. z rozdziałem 6 pkt 6.2. ppkt 2 lit. b) SWZ Zamawiający wyklucza wykonawcę, który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny.

Celem potwierdzenia braku podstaw do wykluczenia z postępowania w oparciu o ww. przepis wykonawcy obowiązani byli zgodnie z pkt 9.1. lit. a) SWZ złożyć z ofertą m.in. oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu i spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, złożone na formularzu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia („JEDZ"),

sporządzone zgodnie ze wzorem standardowego formularza określonego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiającym standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (Dz. Urz. UE seria L 2016 r. Nr 3, s. 16).

W zakresie przesłanki wykluczenia z postępowania, o której mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 Pzp, wykonawcy zgodnie z pkt 9.1. lit. a) tiret siódme SWZ obowiązani byli podać informacje w Części III lit. C wierszu pierwszym JEDZ udzielić odpowiedzi na pytanie: *„Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?”*.

Wypełniając ww. Część JEDZ p. K.C. zaznaczyła „NIE” i tym samym oświadczyła, że nie dopuściła się naruszenia obowiązków w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego ani prawa pracy. Tymczasem, członek konsorcjum Odwołującego p. K.C. podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2) lit. b) Pzp, ze względu na to, że w wyniku czynności kontrolnych zakończonych w dniu 29 grudnia 2022 r. wydana została decyzja administracyjna (nakaz ustny) z rygorem natychmiastowej wykonalności za naruszenia przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz nałożono mandat. (Dowód: *Pismo PIP z dnia 10 grudnia 2025 r. w aktach postępowania).*

Zamawiający nie zgadza się z Odwołującym, jakoby grzywnę w sprawach wykroczeń, do których odnosi się przesłanka z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, nałożyć mógł jedynie sąd. Grzywna przewidziana została w ustawie z dnia z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2025 r. poz. 277 ze zm. – „KP”) jako sankcja za popełnienie wykroczenia przeciwko prawom pracownika, uregulowanym i skatalogowanym w dziale trzynastym tej ustawy, obejmującym art. od 281 do 283 KP. W świetle orzecznictwa i doktryny, wykroczenie popełnione przez p. K.C. wpisuje się w katalog określony w przesłance wykluczenia ustanowionej art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp. Ponadto, za jego popełnienie wymierzono karę grzywny w drodze mandatu, która to kara również wpisuje się w katalog wylistowany w przesłance wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp.

Mandat karny jest szczególną formą zakończenia postępowania w sprawie o wykroczenie, w której organ uprawniony – w tym przypadku inspektor PIP – wymierza karę grzywny sprawcy, a po jego przyjęciu mandat uzyskuje walor prawomocności, co wprost wynika z art. 98 KPW. Zgodnie z art. 98 § 1 pkt 2) KPW, w postępowaniu mandatowym można nakładać grzywnę w drodze mandatu karnego kredytowanego, wydanego ukaranemu za potwierdzeniem odbioru. Mandat karny kredytowany zgodnie z art 98 § 3 KPW staje się prawomocny z chwilą pokwitowania jego odbioru przez ukaranego.

Na członka konsorcjum Odwołującego - p. K.C. nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego. Odbiór przez ukaraną p. K.C. ww. mandatu został pokwitowany w dniu 29 grudnia 2022 r. – w dniu zakończenia czynności kontrolnych przeprowadzonych przez PIP. Oznacza to, że w dniu 29 grudnia 2022 r. wraz z pokwitowaniem odbioru ww. mandatu członek konsorcjum Odwołującego p. K.C. została prawomocnie ukarana za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, za które to wykroczenie wymierzono karę grzywny. Niezasadne jest zatem twierdzenie Odwołującego, że skoro członek konsorcjum został ukarany mandatem, z pominięciem postępowania sądowego, to nie został prawomocnie ukarany grzywną za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, bowiem przepisy wprost wiążą mandat i nakładaną na jego podstawie grzywnę z popełnieniem wykroczenia.

Powyżej zaprezentowane stanowisko Zamawiającego potwierdza doktryna: *„Wykluczeniu podlega wykonawca, jeżeli osoba wskazana została prawomocnie skazana za wykroczenie na karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny – wykluczenie zależy więc od rodzaju wymierzonej kary. Podstawą wykluczenia wykonawcy jest co do zasady prawomocny wyrok sądu właściwego do orzekania w sprawach o wykroczenia. Kara grzywny jednakże może zostać wymierzona również w postępowaniu mandatowym, które jest postępowaniem maksymalnie uproszczonym i szybkim. Jeżeli kara grzywny została wymierzona w postępowaniu mandatowym, a mandat stał się prawomocny, zachodzi podstawa do wykluczenia wykonawcy.”* (M. Stachowiak [w:] W. Dzierżanowski, Ł. Jaźwiński, J. Jerzykowski, M. Kittel, M. Stachowiak, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, Warszawa 2021, art. 109.).

Ponadto, przepis art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp stanowi o prawomocnym ukaraniu za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, a nie o orzeczeniu kary grzywny, zatem ustawodawca nie powiązał ziszczenia się tej przesłanki wykluczenia z wydaniem wyroku przez sąd. Mylnie wskazuje Odwołujący, że mandat to nie grzywna (to rozumowanie jest absurdalne, bo zdaniem Odwołującego sąd wymierza grzywnę, zaś mandat jest tylko „karą pieniężną” – taka logika prowadzi do wniosku, że wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp podlegałby jedynie wykonawca, który mandatu nie przyjął i dopiero został ukarany przez sąd, zaś ten wykonawca, który mandat przyjął wykluczeniu nie podlega). Takie stanowisko Odwołującego stoi w oczywistej sprzeczności z treścią przepisów prawa.

Zgodnie z art. 111 pkt 2 lit. b) Pzp, wykluczenie wykonawcy następuje w przypadkach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 i 3 Pzp, na okres 3 lat od dnia uprawomocnienia się odpowiednio wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, wydania ostatecznej decyzji lub zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia, chyba że w wyroku lub decyzji został określony inny okres wykluczenia. Należy zauważyć, iż ww. przepis nie zawiera

wyłączenia, w sytuacji, gdy na podstawie innych ustaw ukaranie, o którym mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, uległoby już przedawnieniu.

Poza tym przywołana przez Odwołującego okoliczność, że karalność wykroczenia ustaje, jeżeli od czasu jego popełnienia upłynął rok; jeżeli w tym okresie wszczęto postępowanie, karalność wykroczenia ustaje z upływem 2 lat od zakończenia tego okres (art. 45 § 1 Kodeksu wykroczeń) w żaden sposób nie wpływa na stosowanie art. 111 pkt 2 lit. b) Pzp.

W tym miejscu zaznaczenia i podkreślenia wymaga, że bez znaczenia dla sprawy pozostaje także okoliczność, że okres wykluczenia Odwołującego na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp ustał dnia 29 grudnia 2025 r., bowiem wykonawca powinien spełniać warunki udziału w postępowaniu oraz nie podlegać wykluczeniu z postępowania przez cały okres jego trwania. Potwierdza to zarówno doktryna jak i liczne orzecznictwo, w tym wyrok KIO z dnia 15 kwietnia 2024 r., o sygn. KIO 1028/24:*„Istotne jest to, aby stan spełnienia warunków udziału w postępowaniu oraz braku podstaw wykluczenia istniał nieprzerwanie od upływu terminu składania ofert do dnia udzielenia zamówienia (zawarcia umowy).”*. Późniejszy upływ okresu wykluczenia, w toku postępowania, nie działa wstecz i nie niweluje faktu, że w chwili złożenia oferty wykonawca podlegał wykluczeniu oraz zataił tę okoliczność przed Zamawiającym. Jeżeli w dniu składania oferty wobec Odwołującego zachodziła przesłanka wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, ponieważ nie upłynął jeszcze 3-letni okres od prawomocnego ukarania grzywną za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, to Zamawiający powinien dokonać jego wykluczenia, nawet jeśli okres ten upłynął w toku postępowania.

Przeciwne stanowisko prowadziłoby do naruszenia zasady równego traktowania wykonawców oraz uzależnienia skutków prawnych od przypadkowej długości trwania postępowania, a nie od rzeczywistej oceny rzetelności wykonawcy na moment ubiegania się o zamówienie. Zasada równego traktowania wykonawców wymaga, aby wszyscy uczestnicy postępowania byli oceniani według tych samych kryteriów i według tego samego momentu odniesienia. Gdyby uznać, że upływ 3-letniego okresu w toku postępowania „uzdrawia” sytuację wykonawcy, prowadziłoby to do nierównego traktowania podmiotów w zależności od długości trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W odniesieniu do twierdzeń Odwołującego należy wskazać, że niezależnie od okoliczności upływu okresu wykluczenia na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, wciąż mamy do czynienia z wprowadzeniem Zamawiającego w błąd, które miało miejsce w dniu składania oferty i JEDZ. Co prawda okres wykluczenia względem Odwołującego upływał 29 grudnia 2025 r. a więc przed wyborem oferty najkorzystniejszej oraz odrzuceniem oferty Odwołującego, tym niemniej miało to miejsce już po terminie składania ofert. „Odpadnięcie” przesłanki wykluczenia z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp nie oznacza niemożności przypisania wobec Odwołującego sankcji, o której mowa w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp. Powyższe potwierdza powołany już wyżej wyrok KIO z dnia 19 stycznia 2026 r. wydany w sprawie o sygn. KIO 5144/25.

Zamawiający nie zgodził się, iż naruszył art. 109 ust. 3 Pzp. Zgodnie z art. 109 ust 3 Pzp, w przypadkach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1-5 lub 7 Pzp, zamawiający może nie wykluczać wykonawcy, jeżeli wykluczenie byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności, gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne jest niewielka albo sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy, o którym mowa w art. 109 ust. 1 pkt 4 PZP, jest wystarczająca do wykonania zamówienia.

Zamawiający może dokonać wyboru jednego z dopuszczalnych następstw prawnych, wskazanych w przepisie art. 109 ust. 3 Pzp, wykluczenia lub niewykluczenia z postępowania, ale tylko pod warunkiem zaistnienia przewidzianego w tym przepisie stanu faktycznego. W ocenie Zamawiającego, (co potwierdza orzecznictwo Izby przywołane w powyższej części pisma, w szczególności wyrok z dnia 19 stycznia 2026 r. wydany w sprawie o sygn. KIO 5144/25) zastosowanie tego przepisu wchodziłoby w grę jedynie, gdyby Odwołujący poinformował Zamawiającego o nałożonych mandatach, składając w tym zakresie wyczerpującą informację w JEDZ. Wykonawca jednak zataił okoliczność tego ukarania i gdyby nie inicjatywa własna Zamawiającego, na jaw w postępowaniu nigdy nie wyszłaby ta okoliczność. Nie jest zasadne, aby Odwołujący, który złożył oświadczenia wprowadzające Zamawiającego w błąd, które to oświadczenia były istotne dla oceny jego oferty w postępowaniu i na skutek działań Zamawiającego przyznał, że przedstawiał oświadczenia nierzetelne, niezweryfikowane, mógł skorzystać z dobrodziejstwa art. 109 ust. 3 Pzp i zastąpić informacje nieprawdziwie, prawdziwymi.

Ponadto, Zamawiający wskazał, iż jego obowiązkiem wynikającym z art. 16 Pzp jest przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, przejrzysty i proporcjonalny. Zamawiający, rozpatrując więc możliwość zastosowania art. 109 ust. 3 Pzp, musi przestrzegać postanowień art. 16 Pzp, a zastosowanie w stosunku do Odwołującego odstąpienia od wykluczenia na art. 109 ust. 3 Pzp mogłoby zostać potraktowane jako naruszenie podstawowych zasad udzielania zamówień, o których mowa w tym przepisie.

Należy podkreślić, że wykluczenie wykonawcy na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp nie jest limitowane wysokością wymierzonej kary grzywny, a tym samym zawsze, jak dojdzie do prawomocnego ukarania za wykroczenie

przeciwko prawom pracownika, za które wymierzono karę grzywny, niezależnie od jej wysokości, wykonawca ma obowiązek oświadczyć ww. Części JEDZ, że zachodzi w stosunku do niego przesłanka wykluczenia, o której mowa art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp. To Zamawiający dokonuje oceny, czy w stosunku do wykonawcy zachodzi podstawa wykluczenia, w oparciu o podane przez wykonawcę informacje. Wykonawca nie może za Zamawiającego dokonywać oceny i oświadczać w JEDZ, że nie zachodzą przesłanki, bo kara grzywny była niewielka. Nie ma więc w tym przypadku znaczenia twierdzenie Odwołującego, że wobec niego nie ziściły się poważne wykroczenia, czy przestępstwa przeciwko prawom pracownika.

W ocenie Zamawiającego, nieprawidłowa i wadliwa jest konstrukcja zarzutu naruszenia art. 226 ust. 2 pkt. 2 lit. a) Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 2) lit. b) Pzp w zw. z art. 109 ust. 3 w zw. z art. 111 pkt. 2 lit. b) Pzp, przez zaniechanie wezwania Odwołującego do złożenia procedury samooczyszczenia, podczas gdy żaden z tych przepisów nie reguluje kwestii wezwania wykonawcy w tym zakresie. Nie wiadomo z jakiej podstawy prawnej Odwołujący wywodzi zasadność czy konieczność wezwania go do złożenia procedury self-cleaningu oraz że zaniechanie Zamawiającego w tym zakresie może stanowić podstawę zarzutu odwołania. W zasadzie żaden z przepisów Pzp nie reguluje kwestii wezwania wykonawcy do przeprowadzenia procedury samooczyszczenia, ponieważ jej inicjatorem powinien być wykonawca. Zamawiający nie może decydować za wykonawcę, w drodze wezwania do złożenia procedury samooczyszczenia, że wykonawca ma ją przeprowadzić. To wykonawca podejmuje decyzję i inicjatywę w tym zakresie.

W stanie faktycznym, jaki miał miejsce w niniejszym postępowaniu, ewentualny self-cleaning należałoby uznać za spóźniony. Jak wskazuje się w orzecznictwie Izby, skorzystanie z takiej możliwości uwarunkowane jest przyznaniem się podmiotu do określonych faktów, co następnie otwiera mu drogę do opisania działań, jakie podjęto celem zapobieżenia wystąpieniu w przyszłości podobnych naruszeń. Dowód podjęcia środków naprawczych powinien zostać przedstawiony z własnej inicjatywy przez wykonawcę na etapie składania dokumentu JEDZ. Tymczasem Odwołujący zataił przed Zamawiającym istotne informacje dotyczące swej sytuacji podmiotowej, co wyłącza możliwość przeprowadzenia self-cleaningu (zob. wyrok KIO 3 lutego 2024 r., KIO 202/24). Późniejszy self-cleaning (po terminie złożenia oferty i JEDZ) były dopuszczalny jedynie w sytuacji, gdyby zdarzenie będące podstawą wykluczenia nastąpiło już w toku postępowania, po ofertowaniu (a zatem konieczność przeprowadzenia samooczyszczenia ujawniła się po ofertowaniu). Stanowisko Zamawiającego potwierdza orzecznictwo i doktryna.

W związku z tym, że żaden z ww. opisanych zarzutów odwołania nie jest zasadny, także zarzut naruszenia art. 239 ust. 1 Pzp pozostający w związku i będący konsekwencją pozostałych zarzutów, jest niezasadny. Oferta Odwołującego podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp, a tym samym Zamawiający nie może dokonać jej wyboru jako najkorzystniejszej. Zgodnie z art. 17 ust. 2 Pzp, obowiązkiem Zamawiającego jest udzielenie zamówienia wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami Pzp. Dokonując wyboru podlegającej odrzuceniu oferty Odwołującego Zamawiający naruszyłby podstawowe zasady udzielania zamówień publicznych oraz ww. przepisów Pzp, co w konsekwencji doprowadziłoby do zawarcia umowy podlegającej unieważnieniu.

Krajowa Izba Odwoławcza, uwzględniając dokumentację postępowania, dokumenty zgromadzone w aktach sprawy i wyjaśnienia złożone przez strony i uczestnika postępowania odwoławczego, ustaliła i zważyła, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Izba stwierdziła, że Odwołujący wykazał posiadanie legitymacji uprawniającej do wniesienia odwołania, stosownie do dyspozycji art. 505 ust. 1 Pzp.

Wykonawca M.T. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne M.T., z siedzibą w M. skutecznie przystąpił do postępowania odwoławczego po stronie Zamawiającego, stosownie do wymogów art. 525 ust. 1, 2 i 3 Pzp.

Izba ustaliła, co następuje:

W przedmiotowym postępowaniu w rozdziale 6 pkt 6.2. SWZ Zamawiający sformułował fakultatywne przesłanki wykluczenia, w tym w oparciu o art. 109 ust. 1 pkt 2, 8 i 10 Pzp.

W celu potwierdzenia braku podstaw do wykluczenia z postępowania w oparciu o ww. przepis wykonawcy obowiązani byli zgodnie z pkt 9.1. lit. a) SWZ złożyć z ofertą m.in. oświadczenie o niepodleganiu wykluczeniu i spełnieniu warunków udziału w postępowaniu, złożone na formularzu jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia („JEDZ"), sporządzone zgodnie ze wzorem standardowego formularza określonego w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2016/7 z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiającym standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (Dz. Urz. UE seria L 2016 r. Nr 3, s. 16). W zakresie przesłanki wykluczenia z postępowania, o której mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 Pzp, wykonawcy zgodnie z pkt 9.1. lit. a) tiret siódme SWZ obowiązani byli podać informacje w Części III lit. C wierszu pierwszym JEDZ i udzielić odpowiedzi na pytanie: *„Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?"*.

W terminie składania ofert w zakresie pakietu II wpłynęły cztery oferty, a w zakresie pakietu III wpłynęło pięć ofert.

Odwołujący, ubiegający się o zamówienie w ramach konsorcjum, w skład którego wchodzi wykonawca K.C. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą Usługi Leśne i Transportowe K.C., któraw złożonych wraz z ofertą dokumentach JEDZ w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ, na sformułowane tam pytanie w brzmieniu *„Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?"* udzieliła odpowiedzi „NIE".

Oferta Odwołującego przeszła pozytywnie weryfikację w zakresie pakietu II, w związku z czym pismem z dnia 28 listopada 2025 r. Zamawiający, działając na podstawie art. 126 ust. 1 Pzp, wezwał Odwołującego do złożenia podmiotowych środków dowodowych, które Odwołujący przedłożył dnia 5 grudnia 2025 r.

W dniu 3 grudnia 2025 r. Zamawiający uzyskał informację, że Odwołujący oraz wykonawca, którego oferta uplasowała się na drugiej pozycji w rankingu poświadczyli nieprawdę w dokumentach JEDZ, wprowadzając w błąd Zamawiającego, bowiem dopuścili się zatajenia informacji o nałożonych mandatach przez Państwową Inspekcję Pracy.

Zamawiający pismami z dnia 5 i 10 grudnia 2025 r. zwrócił się do Państwowej Inspekcji Pracy Oddziału w Pile z prośbą o udzielenie informacji, czy wskazani w piśmie wykonawcy byli kontrolowani przez Państwową Inspekcję Pracy oraz jakie były wyniki tej kontroli.

Zamawiający otrzymał z Państwowej Inspekcji Pracy pisma datowane na dzień 9 i 10 grudnia 2025 r., z których wynika, że w przedsiębiorstwie konsorcjanta Odwołującego – p. K.C. w grudniu 2022 r. przeprowadzona została kontrola, zakończona m.in. ukaraniem mandatem.

Zamawiający pismem z dnia 4 grudnia 2025 r. wezwał Odwołującego do wyjaśnienia kwestii ukarania mandatem przez Państwową Inspekcję Pracy (w pakiecie II i III). W dniu 7 grudnia 2025 r. Odwołujący złożył wyjaśnienia, w których podnosił m.in. że konsorcjant Odwołującego nie został ukarany grzywną, tylko mandatem i nie miał obowiązku wykazywania tej okoliczności w JEDZ.

W dniu 10 grudnia 2025 r. Zamawiający ponowił wezwanie do wyjaśnień, w tym w zakresie wskazania konkretnej daty nałożenia ww. mandatu przez Państwową Inspekcję Pracy. Odwołujący przedstawił wyjaśnienia w dniu 11 grudnia 2025 r., w których wskazał, że miało to miejsce 29 grudnia 2022 r.

W oparciu o informacje przekazane w pismach z Państwowej Inspekcji Pracy oraz wyjaśnienia Odwołującego Zamawiający uznał, że wobec Odwołującego ziściły przesłanki do jego wykluczenia z postępowania określone w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b, pkt 8 i 10 Pzp, w związku z czym przystąpił do badania ofert kolejnych w rankingu w zakresie pakietu II i III oraz weryfikacji podmiotowej kolejnego wykonawcy, które przebiegły pomyślnie i w obu pakietach zakończyły się wyborem oferty p. M.T. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą „M.T. Usługi Leśne" jako najkorzystniejszej. Dnia 16 stycznia Zamawiający poinformował o wyborze ofert najkorzystniejszych oraz odrzuceniu oferty Odwołującego w związku z wykluczeniem tego wykonawcy z postępowania. Nastąpiło to po upływie 3-letniego terminu, o którym mowa w art. 111 pkt 2 lit.b Pzp.

W danym stanie faktycznym Izba zważyła, jak poniżej:

Zarzut naruszenia art. 226 ust. 2 pkt. 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 2 lit. b w zw. z art. 109 ust. 3 w zw. z art. 111 pkt. 2 lit. b Pzp, poprzez odrzucenia oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II i pakietu nr III, jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu na skutek naruszenia obowiązków w dziedzinie prawa pracy, będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika, któremu za jego popełnienie wymierzono karę grzywny w sytuacji, gdy wykluczenie było w sposób oczywisty nieproporcjonalne, a okres wykluczenia przewidywany przez ustawę upłynął.

Izba stwierdziła, że odwołanie w zakresie powyższego zarzutu nie podlega uwzględnieniu, pomimo, że Zamawiający w sposób nieuprawniony wykluczył Odwołującego z postępowania na podstawie art. 226 ust. 2 pkt. 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 2 lit. b Pzp w momencie, gdy ustawowy termin wykluczenia wskazany w art. 111 pkt. 2 lit. b Pzp w odniesieniu do Odwołującego upłynął w dniu 29 grudnia 2025 r. Stwierdzone w powyższym zakresie naruszenie przepisów ustawy Pzp nie miało wpływu na wynik postępowania.

Zgodnie z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp w zw. z rozdziałem 6 pkt 6.2. ppkt 2 lit. b) SWZ Zamawiający wyklucza wykonawcę, który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny. Przepis powyższy stanowi, że zamawiający może wykluczyć wykonawcę, który naruszył obowiązki w dziedzinie ochrony środowiska, prawa socjalnego lub prawa pracy będącego osobą fizyczną prawomocnie ukaranego za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny, przy czym nie każde ukaranie za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub przeciwko środowisku uzasadnia wykluczenie, ale tylko takie, za które orzeczono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny. Zgodnie z art. 111pkt 2 lit. b Pzp, wykluczenie wykonawcy na tej podstawie może nastąpić w okresie 3 lat od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia, chyba że w wyroku lub

decyzji został określony inny okres wykluczenia.

Zamawiający w dniu 4 grudnia 2025 r. wezwał Konsorcjum WIKSER do złożenia wyjaśnień w trybie art. 128 ust. 4 Pzp w zakresie informacji podanych w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ w odpowiedzi na pytanie: „Czy wykonawca wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy?".

Odwołujący w złożonych wyjaśnieniach potwierdził, że wobec podmiotu Usługi Leśne i Transportowe K.C. (ul. Smolary 19, 62-130 Gołańcz) wchodzącego w skład konsorcjum w dniu 3 grudnia 2022 r. została przeprowadzona kontrola przez Państwową Inspekcję Pracy, w wyniku której wydane zostały decyzje ustne (wykaz decyzji ustnych wydanych w czasie kontroli zał. Nr 1 do protokołu kontroli nr. rej. 120143-53-K047-Pt/22), które dotyczyły zakresu zasad BHP. Za naruszenie przepisów BHP pracodawca został ukarany mandatem z dnia 29 grudnia 2022 r. w wysokości 1.100 zł, który został przez przedsiębiorcę opłacony.

Mandat karny bez wątpienia jest formą natychmiastowej kary grzywny. Fakt, że sprawa nie trafiła do sądu, nie oznacza, że podmiot ten nie został ukarany za wykroczenie przeciwko prawom pracownika.

W niniejszej sprawie należało jednak zważyć, że okres wykluczenia w ramach powyższej przesłanki upłynął w dniu 29 grudnia 2025 r., biorąc pod uwagę, że zdarzeniem, od którego należy liczyć termin trzyletni przewidziany w art. 111 Pzp, jest moment wystawienia mandatu, co nastąpiło w dniu 29 grudnia 2022 r. Przepis ten jest jednoznaczny w powyższym zakresie, wskazuje określony termin, w którym wykonawca podlega wykluczeniu, a zatem po upływie tego terminu wykluczenie na danej postawie nie jest dopuszczalne. W ocenie Izby, powyższy przepis należy interpretować w sposób ścisły, tak jak podstawy wykluczenia, bowiem dotyczy on bardzo restrykcyjnej dla wykonawcy decyzji o eliminacji wykonawcy z postępowania. Skoro zatem przepis ten nie zawiera dodatkowych warunków i nie wskazuje wprost okoliczności, które pozwalałyby na wydłużenie określonego w nim terminu, to nie można przyjąć, że skoro termin ten upływa w trakcie trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, to ulega on przedłużeniu do zakończenia danego postępowania.

Niezależnie od powyższego, zauważyć należy, że zgodnie z art. 109 ust. 3 Pzp w przypadkach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 1-5 lub 7 Pzp, zamawiający może nie wykluczać wykonawcy, jeżeli wykluczenie byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne, w szczególności gdy kwota zaległych podatków lub składek na ubezpieczenie społeczne jest niewielka albo sytuacja ekonomiczna lub finansowa wykonawcy, o którym mowa w art. 109 ust. 1 pkt 4, jest wystarczająca do wykonania zamówienia. Przepis art. 109 ust. 3 Pzp umożliwia zatem zamawiającemu odstąpienie od wykluczenia wykonawcy z postępowania, ale musi to nastąpić z poszanowaniem zasad obowiązujących w postępowaniu, a więc zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, zasady przejrzystości postępowania i przede wszystkim zasady proporcjonalności. Decyzja o odstąpieniu od wykluczenia w sytuacji wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 2 Pzp należy do zamawiającego. Zamawiający, podejmując decyzję w zakresie zastosowania art. 109 ust. 3 Pzp musi działać zgodnie z przepisami Pzp, uwzględniając w szczególności, że przepis ten powinien być stosowany w sytuacjach, w których wykluczenie wykonawcy byłoby w sposób oczywisty nieproporcjonalne. Ocenie przez zamawiającego powinny podlegać indywidualne okoliczności danego konkretnego przypadku, z uwzględnieniem wskazanych powyżej zasad obowiązujących w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. W ocenie Izby, w przypadku, gdy wykonawca nie informuje lub wręcz zataja przed zamawiającym, jak w niniejszej sprawie, informacje skutkujące wykluczeniem z postępowania nie uprawniają zamawiającego do odstąpienia od wykluczenia takiego wykonawcy. Należy bowiem przyjąć, że jeżeli zachowanie wykonawcy wykazuje cechy nieuczciwości lub niezachowania należytej staranności wymaganej od wykonawcy, np. w toku postępowania przetargowego wyjdą na jaw okoliczności, w świetle których okaże się, że oferta danego wykonawcy może wprowadzać zamawiającego w błąd, to nie można przyjąć, że zamawiający może dowolnie uznać, że decyzja o odstąpieniu od wykluczenia takiego wykonawcy byłaby w jakiejkolwiek mierze obiektywnie proporcjonalna.

W przedmiotowym postępowaniu Zamawiający nie naruszył art. 109 ust. 3 Pzp, Przepis ten nie ma zastosowania w przypadkach, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp.

W niniejszej sprawie zachodzi sytuacja, w której upłynął termin pozwalający na wykluczenie Odwołującego z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt. 2 lit. b Pzp, jednakże nie można pominąć faktu, że Odwołujący złożył w oświadczeniu JEDZ członka konsorcjum informacje nieprawdziwe wprowadzające w błąd Zamawiającego, które stanowiły podstawę do wykluczenia Odwołującego w oparciu o przepisy art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp oraz art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp. Odwołujący w przedstawionej w odwołaniu argumentacji pominął fakt, że złożona przez niego oferta została odrzucona w oparciu o dwie podstawy, ponieważ Zamawiający jednoznacznie w decyzji o odrzuceniu oferty Odwołującego wskazał, że oferta podlega odrzuceniu na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp oraz na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w

zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp, względnie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp. Izba pominęła przy tym argumentację Odwołującego odnosząca się do art. 109 ust. 1 pkt 2 lit.c Pzp nie dotyczy niniejszej sprawy ponieważ Zamawiający wykluczył Odwołującego na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit.b Pzp.

W danym stanie faktycznym Izba stwierdziła, że niezasadne są zarzuty:

- naruszenia art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 8 Pzp, poprzez odrzucenie oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II i pakietu nr III jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu, który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził Zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, że nie podlega wykluczeniu, spełnia warunki udziału w postępowaniu lub kryteria selekcji, co mogło mieć istotny wpływ na decyzję podejmowane przez zamawiającego w postepowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, lub który zataił te informacje (…), podczas gdy wobec wykonawcy przesłanka ta się nie ziściła.
- naruszenia art. 226 ust. 1 ust. 1 pkt 2 lit. a w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp, poprzez odrzucenia oferty Konsorcjum WIKSER w ramach pakietu nr II i pakietu nr III jako złożonej przez wykonawcę podlegającego wykluczeniu, który w wyniku lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, co mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postepowaniu o udzielenie zamówienia, podczas gdy wobec wykonawcy przesłanka ta się nie ziściła.

Przyjęcie w rozdziale 6 pkt 6.2. SWZ tzw. „fakultatywnych" podstaw wykluczenia, w tym m.in. wskazanych w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp zobowiązywało Zamawiającego do badania i oceny sytuacji podmiotowej wykonawców w zakresie wystąpienia tych przesłanek i w konsekwencji podjęcia decyzji o wykluczeniu z postępowania wykonawców, wobec których te przesłanki występują.

W danym stanie faktycznym należało stwierdzić, że w stosunku do Odwołującego wypełniła się dyspozycja wykluczenia wykonawcy z postępowania na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp. Członek konsorcjum Odwołującego - p. K.C. w złożonym wraz z ofertą oświadczeniu JEDZ zataiła wobec Zamawiającego informację o tym, że w dniu 29 grudnia 2022 r. została ukarana przez PIP grzywną wymierzoną w formie mandatu za wykroczenie przeciwko prawom pracownika. Odwołujący, udzielając odpowiedzi na pytanie zawarte w Części III lit. C wiersz pierwszy JEDZ: *Czy wykonawca, wedle własnej wiedzy, naruszył swoje obowiązki w dziedzinie prawa środowiska, prawa socjalnego i prawa pracy*?" udzielił odpowiedzi „Nie", podczas gdy na dzień składania ofert (19 listopada 2025 r.) w stosunku do Odwołującego występowała podstawa uzasadniająca wykluczenie z postępowania określona w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, gdyż w dniu 29 grudnia 2022 r. p. K.C. została ukarana przez PIP za wykroczenie przeciwko prawom pracownika.

Odwołujący w żadnej mierze w niniejszym postępowaniu odwoławczym nie wykazał, że przesłanki wykluczenia, o których mowa w art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp, w stosunku do niego nie wystąpiły. W odwołaniu nie zostały przedstawione przez Odwołującego żadne okoliczności, uzasadniające zasadność powyższych zarzutów, w szczególności okoliczności uzasadniających twierdzenie, że Odwołujący nie był zobowiązany do przedstawienia w JEDZ informacji o ukaraniu mandatem za naruszenie przepisów prawa pracy i mógł te informacje pominąć wypełniając dokument JEDZ.

Izba podkreśla, że zarzut powinien obejmować wskazanie m.in. okoliczności faktycznych uzasadniających naruszenie przez zamawiającego określonych norm prawnych obowiązujących w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Brak wskazania takich okoliczności w odwołaniu powoduje, że zarzut należy ocenić jako gołosłowny. Izba podkreśla również, że nie jest też możliwe uzupełnienie odwołania w powyższym zakresie po upływie terminu na wniesienie odwołania. Zgodnie z art. 555 Pzp Izba nie może orzekać co do zarzutów, które nie zostały zawarte w odwołaniu, a tym samym, orzekając w danej sprawie, Izba jest związana granicami zarzutów przedstawionych w odwołaniu.

W niniejszej sprawie Odwołujący nie wskazał żadnych okoliczności faktycznych, które podważyłyby dokonane przez Zamawiającego w toku postępowania ustalenia co do faktu podania informacji nieprawdziwej oraz nieujawnienia przez Odwołującego istotnych informacji w JEDZ, które dotyczą sytuacji podmiotowej Odwołującego, podlegającej bezwzględnemu badaniu przez Zamawiającego w toku postępowania. Odwołujący nie wykazał również braku zaistnienia co najmniej niedbałego charakteru swojego działania. W konsekwencji Izba stwierdziła w pierwszej kolejności, że zarzut naruszenia art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp nie został należycie uzasadniony ani udowodniony przez Odwołującego.

W ocenie Izby, nie ma wątpliwości co do tego, że nieujawnione przez Odwołującego informacje o ukaraniu mandatem karnym za naruszenie przepisów prawa pracy są informacjami, które były wymagane w celu weryfikacji braku podstaw wykluczenia, spełnienia warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, a zatem informacje te wypełniają podstawę wykluczenia określoną w art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp, jako informacje mające istotne znaczenie dla oceny sytuacji podmiotowej wykonawcy w postępowaniu. Uwzględnić należy jednocześnie, że przekazana Zamawiającemu informacja, że wobec wykonawcy nie wystąpiła sytuacja opisana w pytaniu zawartym w JEDZ stanowi informację, która jest niezgodna z rzeczywistością, a zatem jest nieprawdziwa, oddająca fałszywy stan faktyczny, który miał istotne znaczenie w postępowaniu i wprowadzał Zamawiającego w błąd co do wyobrażenia o obiektywnie istniejącej w powyższym zakresie rzeczywistości. Z ugruntowanego orzecznictwa w tym przedmiocie wynika jednoznacznie, że dla

ziszczenia się podstawy do wykluczenia wykonawcy nie jest niezbędne, aby przekazane informacje wpłynęły na decyzję zamawiającego, ale wystarczająca jest sama możliwość wywarcia wpływu przez daną fałszywą informację na decyzje podejmowane przez Zamawiającego w postępowaniu.

W niniejszej sprawie zostało ustalone jako fakt bezsporny, że p. K.C. przedstawiła w JEDZ informacje wprowadzające Zamawiającego w błąd co do braku ziszczenia się wobec niej przesłanek wykluczenia z postępowania określonych w art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b) Pzp, a które to wprowadzenie w błąd mogło mieć istotny wpływ na możliwość podjęcia przez Zamawiającego błędnej decyzji co do braku podstaw wykluczenia wobec Odwołującego w prowadzonym postępowaniu. Nie można wykluczyć, że Zamawiający działając pod wpływem błędu mógł dokonać wyboru oferty Odwołującego w prowadzonym postępowaniu w pakiecie II i pakiecie III, tj. z pominięciem powyższych informacji.

Izba wskazuje, że wykonawca podlega wykluczeniu, jeżeli informacje wprowadzające w błąd zostały przedstawione w sposób zawiniony, przy czym wystarczające jest wykazanie winy nieumyślnej w postaci lekkomyślności lub niedbalstwa.

W ocenie Izby, uzasadnione jest w okolicznościach tej sprawy stanowisko Zamawiającego, że zatajenie przez Odwołującego przed Zamawiającym w JEDZ informacji o ukaraniu członka konsorcjum mandatem przez PIP, należy zakwalifikować co najmniej jako rażące niedbalstwo**.** Od wykonawcy w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wymagana jest należyta staranność, a wzorzec należytej staranności związany z ubieganiem się o udzielenie zamówienia publicznego nakłada na wykonawcę obowiązek weryfikacji informacji, które są deklarowane przez niego w JEDZ, pod kątem ich prawdziwości i rzetelności. Wzorzec ten wymaga również znajomości przepisów prawa i uczciwości w podejmowanych działaniach. Odwołujący w niniejszej sprawie naruszył podstawowe zasady starannego działania - wypełniając oświadczenie JEDZ w zakresie pytania zawartego w Części III lit. C wierszu pierwszym powinien bowiem przedstawić okoliczności związane z przeprowadzoną przez PIP kontrolą i otrzymanym mandatem. Należy zauważyć, że członek konsorcjum Odwołującego p. K.C. była świadoma tego, że podlega wykluczeniu na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp, co potwierdzają wyjaśnienia złożone przez Odwołującego na wezwanie Zamawiającego, a mimo to złożyła niezgodne z rzeczywistością oświadczenie w JEDZ. Zachowanie, polegające na świadomym zaniechaniu przekazania informacji istotnej dla oceny podstaw wykluczenia wykonawcy, wypełnia co najmniej znamiona rażącego niedbalstwa, w rozumieniu art. 109 ust. 1 pkt 8 Pzp.

W sposób prawidłowy w niniejszej sprawie Zamawiający podjął decyzję o wykluczeniu Odwołującego także na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 10 Pzp. Powyższy przepis dopuszcza wykluczenie wykonawcy w sytuacji wprowadzenia w błąd zamawiającego w wyniku zachowania nieumyślnego, tj. lekkomyślności lub niedbalstwa. Lekkomyślność to sytuacja, gdy wykonawca zdaje sobie sprawę z tego, że określone zachowanie może prowadzić do naruszenia zobowiązania, ale bezpodstawnie sądzi, że uda mu się jednak tego uniknąć. Jak już wskazano powyżej, w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy są traktowani jako profesjonaliści, a zatem oczekiwana jest od nich należyta staranność określana przy uwzględnieniu zawodowego charakteru prowadzonej działalności gospodarczej. Uzasadnione są zatem w tym przypadku zwiększone oczekiwania co do umiejętności, wiedzy, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania wykonawcy, w tym także znajomości obowiązującego prawa w kontekście prowadzonej działalności gospodarczej.

Zachowanie Odwołującego z pewnością wyczerpało znamiona winy nieumyślnej, ponieważ jako podmiot profesjonalny, funkcjonujący w obrocie gospodarczym i występujący w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych, powinien zdawać sobie sprawę z tego, że nałożenie kary grzywny za wykroczenia przeciwko prawom pracownika, w świetle przepisów ustawy Pzp, prowadzi do wykluczenia z postępowania. Jednocześnie Izba wskazuje, że przedstawienie informacji wprowadzających w błąd Zamawiającego mogło mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez Zamawiającego w postępowaniu. Na podstawie błędnych informacji podanych przez Odwołującego Zamawiający mógł uznać, że wykonawca nie podlega wykluczeniu z postępowania, co mogłoby bezpośrednio prowadzić do wyboru jego oferty jako najkorzystniejszej.

Reasumując, należy podkreślić, że w okolicznościach tej sprawy niezależnie od upływu okresu wykluczenia na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 2 lit. b Pzp w toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nastąpiło wprowadzenie Zamawiającego w błąd przez Odwołującego w dniu składania oferty i oświadczeń JEDZ, co stanowi podstawę do wykluczenia Odwołującego z postępowania.

Niezasadny jest również zarzut naruszenia art. 226 ust. 2 pkt. 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt. 2) lit. b) w zw. z art. 109 ust. 3 w zw. z art. 111 pkt. 2 lit. b) Pzp, w wyniku zaniechania wezwania Odwołującego do złożenia procedury samooczyszczenia.

Zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Odwołujący nie wykazał, że którykolwiek z przepisów powołanych w ramach niniejszego zarzutu zobowiązywał Zamawiającego do wezwania wykonawcy do złożenia procedury samooczyszczenia. Procedura self-cleaningu leży w gestii wykonawcy. Zamawiający nie może zobowiązać ani wezwać

wykonawcy do przeprowadzenia procedury samooczyszczenia. To sam wykonawca jest władny przeprowadzić tę procedurę z własnej wyłącznie inicjatywy. W tym zakresie Zamawiający nie może decydować za wykonawcę. Izba w pełni podziela pogląd, że skorzystanie z możliwości samooczyszczenia przez wykonawcę może nastąpić w wyniku stwierdzenia przez wykonawcę, że okoliczności, które w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego stanowią przesłankę do wykluczenia wykonawcy z postępowania, w odniesieniu do tego wykonawcy wystąpiły, ale wykonawca podjął konkretne działania naprawcze w celu zapobieżenia wystąpieniu w przyszłości podobnych naruszeń. Dowód podjęcia środków naprawczych powinien zostać przedstawiony przez wykonawcę na etapie składania dokumentu JEDZ z jego własnej inicjatywy.

W niniejszej sprawie Odwołujący nie skorzystał z procedury samooczyszczenia. Odwołujący nie przedstawił Zamawiającemu w JEDZ istotnych okoliczności dotyczących jego sytuacji podmiotowej (w odniesieniu do podstaw wykluczenia), co wyłącza możliwość przeprowadzenia self-cleaningu na dalszym etapie postepowania tj. na etapie badania i oceny ofert.

W konsekwencji niepotwierdzenia się zarzutów omówionych powyżej i braku podstaw do uwzględnienia odwołania w powyższym zakresie Izba stwierdziła, że zarzut naruszenia art. 239 ust. 1 Pzp jest również niezasadny. Oferta Odwołującego podlega odrzuceniu w pakiecie nr II, pakiecie nr III na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 109 ust. 1 pkt 8 i 10 Pzp, co powoduje, że nie może podlegać ocenie w ramach kryteriów oceny ofert określonych w przedmiotowym postępowaniu.

Uwzględniając powyższy stan rzeczy, ustalony w toku postępowania, Izba orzekła,
jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 557 i art. 575 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 1320) oraz § 5 pkt 1 i 2 oraz § 8 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania oraz rodzajów kosztów w postępowaniu odwoławczym i sposobu ich rozliczania (Dz.U. z 2020 r. 2437). Izba zasądziła od Odwołującego na rzecz Zamawiającego kwotę 4 392 zł 80 gr, uwzględniając koszty poniesione przez stronę, udokumentowane fakturą na kwotę 3 600 zł z tytułu zastępstwa przed Krajową Izbą Odwoławczą, fakturą pro forma na kwotę 425,60 zł z tytułu noclegu, fakturą na kwotę 367,20 zł z tytułu kosztów biletu lotniczego.

Przewodniczący: ……